

Ubelduak moretuz, tortura itzaletik argitara

NEKANE TXAPARTEGI
KAZETARI FEMINISTA

1 999ko martxoan Aiztondo bailaran jazotako gertaera latzak ez ziren eraso isolatuak izan, Espainiako Estatuak Euskal Herriaren aurka emandako beste urrats errepresiboaren zati baizik. “*Todo es ETA*” (Dena da ETA) doktrinaren menpean, atxilotu eta inkomunikaziopean gu Madrilgo Tres Cantosen bortizki torturatzen gintuzten bitartean, Joxelu Gerestari (*Ttotori*) bizitza kendu zioten. Gertaera horiek, beste helburu batzuekin batera, abian zen Lizarra-Garazi prozesua etetea zuten xede. Torturatzailleek argi utzi zidaten komisarian: “Vosotros estaréis en tregua ¡Nosotros no! [Zuek suetenean egongo zarete, geu ez!]”.

Urte luzez bezala, garai horretan ere, torturaren erabilpena ETaren jarduerari emandako erantzun gisa saldu nahi izan zuten. Guk badakigu, ordea, bertsioak eraikitze eta gure ahotan horiek baieztatzeke torturatu gintuztela, horrela neurri errepresibo gehiago legitimatzeko bertsio ofiziala eraikitzeke. 18/98ko epaiketa politikoaren muin izango zena.

Tortura izan da ideiak eta ideia horiek defendatzen eta horien alde borro-

Bortxatutako
gorputzetik hitz eginez,
25 urte geroago ozen
esateko nire emakume
gorputza guda zelai
politiko bihurtu zutela

katzen dituztenak gelditzeko estrategia. Inpunitate osoz, inkomunikazioaren babespean Intxaurren eta Madrilgo komisariatan sistematikoki egin dena. Estatu aparatu horrek ondo funtzionatu eta estali du torturaren dimensio bel-durgarria Euskal Herrian, klase politikoaren, justizia aparatuaren, medikuen eta medioen konplizitatearekin. Eta horrela utzi nahi du afera, Espainiako Estatuan ziegatan ezkutatuta eta gure hildakoak ahanzturan utzita.

*Ttotori*ren kasuan, tortura azken muturreraino eraman zuten, heriotzaraino. Eraiketa suizidioz mozturrotuta. Zoritxarrez, oraindik ere ez dakigu zer gertatu zen, baina badakigu zer ez zen gertatu. Egile zuzenak ez badakizkigu ere, badakigu nor den arduraduna. Estatu terrorismoaren aurrean, gu, torturatuak, torturaren gaitzetik bizirik ateratakoak, lekuko garrantzitsuak gara. Lekukotza horiek itzaletik argitara ateratzen lagun dezaketen “hildako” bizidunak. Gure bizitzak torturatzailen esku egon ondoren, horien kontrola hartzeko urratsak egin nahi ditugun subjektuak. Bortxatutako gorputzetik hitz eginez, 25 urte geroago ozen esaten dut nire emakume gorputza guda zelai politiko bihurtu zutela. Horren aurka, torturak eragindako ubelduak moretuz, salatuz, kontatuz jarraituko dudala memoria historiko feministari ekarpena egiten.

Suntsitu gintuzten, doktrinak eraiki, *Ttoto* kendu ziguten, herria izutu nahi izan zuten. Baina zutik diraugu eta ez gara geldituko egia jakin arte. *Ttotori*, bere etxekoei, ondorengo belaunaldiei eta Euskal Herriari egia zor diegulako. ●

Ogibide berdinbide

Zein da emakumezkoen rola ogibide maskulinizatuetan?

Saio berria

asteartero 22:00etan Hamaika Telebistan